

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 167/2023
05.07.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Милене Рашић, Гордане Којић, Светлане Томић Јокић и Бојане Пауновић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Меденицом као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др, због продуженог кривичног дела крађа у саизвршилаштву из члана 203. став 1. у вези члана 33. и члана 61. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ – адвоката Бојана Јечменице, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Старој Пазови К 1077/19 од 07.10.2022. године и Вишег суда у Сремској Митровици Кж1 290/22 од 20.12.2022. године, у седници већа одржаној дана 05. јула 2023. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈАЊЕМ захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ – адвоката Бојана Јечменице, а по службеној дужности и у односу на окривљеног АА, **ПРЕИНАЧУЈУ СЕ** правноснажне пресуде Основног суда у Старој Пазови К 1077/19 од 07.10.2022. године и Вишег суда у Сремској Митровици Кж1 290/22 од 20.12.2022. године,

I

-тако што се према окривљеном ББ, са личним подацима као у списима предмета, на основу члана 422. став 1. тачка 3) Законика о кривичном поступку

ОДБИЈА ОПТУЖБА

да је:

Дана 29.10.2016. године око 16,45 часова у Старој Пазови, у улици Карађорђева број 24, у супермаркету „Макси“, са окривљеним АА, способни да схвате значај свога дела и да управљају својим поступцима, свесни свог дела и хтели његово извршење, у заједници са ВВ, у намери да себи прибаве противправну имовинску корист, одузели туђу покретну ствар на тај начин што су искористили непажњу запослених у маркету и са полица отуђили укупно шест флаша алкохолних пића различитих марки, тако што су узели свако по две флаше пића, са истог рафа, и тиме себи прибавили противправну имовинску корист у износу већем од 5.000,00 динара, при чему су били свесни да је њихово дело забрањено,

- чиме би извршио кривично дело крађе у саизвршилаштву из члана 203. став 1. у вези члана 33. Кривичног законика,

II

-док се окривљени АА за кривично дело крађа из члана 203. став 1. Кривичног законика, описано под тачком 3 изреке првостепене пресуде, на основу одредаба чланова 4, 42, 45. и 54. Кривичног законика, **ОСУЂУЈЕ** на казну затвора у трајању од **3 (три) месеца**.

Трошкови кривичног поступка у односу на кривично дело за које је оптужба одбијена, падају на терет буџетских средстава суда.

Окривљени АА се обавезује, на основу члана 264. став 3. у вези става 1. у вези члана 261. став 2. ЗКП, да плати трошкове кривичног поступка за кривично дело због ког је оглашен кривим, о чијој висини ће првостепени суд одлучити посебним решењем, сходно одредби члана 262. став 2. ЗКП, док остали трошкови падају на терет буџетских средстава суда.

На основу члана 258. став 1. и 4. ЗКП делимично се досуђује имовинскоправни захтев оштећеном „Delhaize Serbia“, па се окривљени АА обавезује да овом оштећеном на име накнаде штете исплати износ од 11.106,99 динара у року од 15 дана од дана доношења пресуде, под претњом извршења, док се наведени оштећени преко наведеног износа, као и оштећени „Медијус“ ДОО Нова Пазова упућују на парнични поступак ради остваривања имовинскоправног захтева.

Образложење

Пресудом Основног суда у Старој Пазови К 1077/19 од 07.10.2022. године, окривљени АА оглашен је кривим због извршења продуженог кривичног дела крађа у саизвршилаштву из члана 203. став 1. у вези члана 33. и члана 61. Кривичног законика, за које дело је осуђен на казну затвора у трајању од шест месеци, док је окривљени ББ оглашен кривим због извршења кривичног дела крађа у саизвршилаштву из члана 203. став 1. у вези члана 33. Кривичног законика за које дело је осуђен на казну затвора у трајању од три месеца, у коју казну му је урачунато време проведено у притвору од 23.05.2020. године до 25.05.2020. године.

Истом пресудом, на основу члана 258. став 1. и 4. ЗКП, делимично је досуђен имовинскоправни захтев оштећеном „Delhaize Serbia“ и окривљени АА је обавезан да овом оштећеном на име накнаде штете исплати износ од 11.106,99 динара у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом извршења, док је преко наведеног износа оштећени упућен на парнични поступак ради остваривања имовинскоправног захтева.

На основу члана 258. став 1. и 4. ЗКП, оштећени „Медијус“ ДОО Нова Пазова упућен је на парнични поступак ради остваривања имовинскоправног захтева.

На основу члана 264. став 3. у вези става 1. у вези члана 261. став 2. ЗКП, окривљени су обавезани да плате трошкове кривичног поступка, о чијој висини ће суд одлучити посебним решењем, у смислу члана 262. став 2. ЗКП.

Пресудом Вишег суда у Сремској Митровици Кж1 290/22 од 20.12.2022. године, одбијене су као неосноване жалбе окривљеног АА и браниоца окривљеног ББ–адвоката Бојана Јечменице, а пресуда Основног суда у Старој Пазови К 1077/19 од 07.10.2022. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног ББ – адвокат Бојан Јечменица, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд преиначи побијане пресуде тако што ће на основу члана 492. став 1. тачка 2) ЗКП, према окривљеном одбити оптужбу, јер је за дело због ког је оглашен кривим, наступила апсолутна застарелост кривичног гоњења.

Врховни касациони суд доставио је примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, и у седници већа коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног ББ, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), након разматрања списка предмета и правноснажних пресуда против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те након оцене навода изложених у захтеву, нашао:

Захтев је основан.

По налажењу Врховног касационог суда, основано бранилац окривљеног ББ указује да је доношењем другостепене пресуде учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП на штету окривљеног, јер је пре правноснажног окончања поступка наступила апсолутна застарелост кривичног гоњења у смислу одредаба члана 103. тачка 5. у вези члана 104. став 6. КЗ.

Наиме, из списка предмета произлази да је окривљени ББ првостепеном пресудом оглашен кривим да је дана 29.10.2016. године, заједно са окривљеним АА, извршио кривично дело крађа у саизвршилаштву из члана 203. став 1. у вези члана 33. КЗ, за које дело је прописана новчана казна или казна затвора до три године.

Одредбом члана 103. тачка 5. КЗ, прописано је, ако у том законику није другачије одређено, да се кривично гоњење не може предузети кад протекне три године од извршења кривичног дела за које се по закону може изрећи казна затвора преко једне године, а чланом 104. став 6. КЗ, да застарелост кривичног гоњења настаје у сваком случају кад протекне двоструко време које се по закону тражи за застарелост кривичног гоњења.

Имајући у виду да је кривично дело крађа из члана 203. став 1. у вези члана 33. КЗ, описано под тачком један изреке првостепене пресуде, за које је окривљени ББ оглашен кривим првостепеном пресудом, извршено дана 29.10.2016. године, те да је за ово кривично дело прописана казна затвора до три године, поред алтернативно прописане новчане казне, то се основано у поднетом захтеву наводи да је сходно одредбама члана 103. тачка 5. у вези члана 104. став 6. КЗ дана 29.10.2022. године наступила апсолутна застарелост кривичног гоњења, јер је протекло наведеног дана

двоструко време које закон тражи за застарелост кривичног гоњења а то је у овом случају шест година.

Другостепени суд је поступајући по жалбама окривљеног АА и браниоца окривљеног ББ – адвоката Бојана Јечменице, своју одлуку донео дана 20.12.2022. године, дакле након наступања апсолутне застарелости кривичног гоњења у односу на ово кривично дело.

Уколико пре правноснажног окончања поступка наступи околност која трајно искључује кривично гоњење, односно апсолутна застарелост, у тој ситуацији се учинилац кривичног дела не може правноснажно огласити кривим. Дакле, у конкретном случају, другостепени суд је био овлашћен да по службеној дужности испита питање застарелости кривичног гоњења и да на основу члана 459. став 1. ЗКП преиначи првостепену пресуду, те према окривљеном ББ на основу члана 422. став 1. тачка 3) ЗКП одбије оптужбу за кривично дело описано под тачком један изреке првостепене пресуде, јер је у односу на ово кривично дело наступила апсолутна застарелост кривичног гоњења дана 29.10.2022. године, односно пре правноснажног окончања поступка.

Како другостепени суд то није учинио, већ је првостепену пресуду потврдио, на тај начин је учинио битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП у вези члана 103. тачка 5. и члана 104. став 6. КЗ на штету окривљеног како се то основано указује у поднетом захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ. Стога је Врховни касациони суд отклонио учињену повреду закона и усвајањем захтева за заштиту законитости окривљеног ББ преиначио побијане пресуде, тако што је према овом окривљеном одбио оптужбу за кривично дело крађа из члана 203. став 1. у вези члана 33. Кривичног законика, јер је у конкретном случају наступила апсолутна застарелост кривичног гоњења пре правноснажног окончања поступка.

Обзиром да је одредбом члана 489. став 2. ЗКП прописано да ће Врховни касациони суд, ако нађе да разлози због којих је донео одлуку у корист окривљеног постоје и за саоптуженог у погледу ког није поднет захтев за заштиту законитости, поступити по службеној дужности као да такав захтев постоји (*benefitium cohaesionis*), то је Врховни касациони суд, поступајући по службеној дужности у смислу цитиране законске одредбе преиначио побијане правноснажне пресуде и у односу на окривљеног АА, налазећи да разлози због којих је донео одлуку у корист окривљеног ББ постоје и у односу на окривљеног АА у погледу ког захтев за заштиту законитости није поднет. Стога је и у односу на овог окривљеног применом одредбе члана 492. став 1. тачка 2) ЗКП одлучио као у изреци ове пресуде, тако што је радње описане под тачкама 1. и 2. изреке првостепене пресуде (извршене 29.10.2016. године и 07.11.2016. године) изоставио, имајући у виду да је апсолутна застарелост наступила и у односу на те радње, па је окривљеног АА огласио кривим због кривичног дела крађа члана 203. став 1. КЗ, описано под тачком 3. изреке првостепене пресуде, и за ово кривично дело га применом одредаба чланова 4, 42, 45. и 54. КЗ осудио на казну затвора у трајању од три месеца.

Наиме, Врховни касациони суд је имао у виду законске услове за примену „погодности здруживања“, пре свега кривичнопроцесне услове који омогућавају у

одлуци кретање суда ван граница изјављеног правног лека. Тако је оценио да је у односу на ове окривљене спроведен јединствени кривични поступак, те да су обухваћени истом пресудом, при чему је ирелевантно да ли је реч о истим или различитим кривичним делима, тачније о броју инкриминисаних радњи и својствима окривљених осуђених истом пресудом. При томе испуњен је и материјални услов за примену овог института, а то је да се суд свесно служио истим разлогом који је од користи за обојицу окривљених.

На основу члана 264. став 3. у вези става 1. у вези члана 261. став 2. ЗКП, окривљени АА обавезан је плати трошкове кривичног поступка, о чијој висини ће првостепени суд одлучити посебним решењем, сходно одредби члана 262. став 2. ЗКП, обзиром да је окривљени оглашен кривим због кривичног дела крађе из члана 203. став 1. КЗ, док у односу на кривична дела описана под тачкама један и два изреке првостепене пресуде, за која је наступила апсолутна застарелост кривичног гоњења, трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда, сходно одредби члана 265. став 1. ЗКП.

На основу члана 258. став 1. и 4. ЗКП, окривљени АА је обавезан да оштећеном „Delhaize Србија“, на име накнаде штете исплати износ од 11.106,99 динара у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом извршења, док је исти оштећени за износ преко досуђеног, те оштећени „Медијус“ ДОО Нова Пазова у односу на постављени имовинскоправни захтев, упућени на парнични поступак.

Са свега изложеног, а на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 2) ЗКП, донета је одлука као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Снежана Меденица,с.р.

За председника већа-судија
Милена Рашић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић